

Puntdevista 70. Hem descobert el teletreball? (6/4/2020)

Durant la situació de confinament i una vegada acabada aquesta, hi haurà moltes qüestions que ens podríem replantejar per treure conseqüències positives de tan tràgica situació viscuda. Veurem si serem capaços de fer-ho.

Entre els temes a analitzar hi ha, sens dubte, l'anomenat "*teletreball*", que s'ha convertit en un terme d'ús comú entre tota la població, després que molts s'han vist obligats a practicar-lo en les seves llars per la prohibició d'anar als llocs habituals de treball. Per algunes persones pot haver estat una novetat això de treballar des de casa, fent les mateixes tasques que feien a l'empresa, oficina o organisme on laboraven; per altres no ha suposat cap canvi significatiu, perquè ja tenien establerta la taula de treball a casa des de feia temps; la taula de treball, o el taller, o el laboratori, o la granja, o..., perquè el treball autònom o per altres fet a casa ha existit sempre, fins i tot amb explotació infantil inclosa en alguns indrets. Però ara ens fixarem en la perspectiva més positiva viscuda en el nostre context, avalada per l'actual tecnologia de la comunicació.

Les modalitats de teletreball – denominació que s'imposa més que la de "treball a casa" – són molt diverses, però actualment destaquen aquelles que utilitzen les tecnologies de la comunicació per permetre tant una connexió amb el centre laboral com amb altres treballadors, comunicació que pot ser en temps real o amb força ràpida. No es tracta d'un treball independent, a l'estil de les professions liberals, sinó d'un treball dependent del centre laboral, que controla la seva realització i el gratifica salarialment. És un treball fet a distància geogràfica del centre laboral, si bé pot no existir distància temporal.

Països com Suècia, Islàndia, Països Baixos, Luxemburg, Regne Unit, ... tenen un percentatge de teletreballadors que supera el 20% del total, mentre que a l'estat espanyol es queda en un 3%. Per tant, resta molt marge perquè en el futur augmenti la xifra de teletreballadors, encara que no abastessin tots els dies laborables de la setmana. Les avantatges per al medi ambient, el cost del transport, el risc d'accidents, etc. resulten indiscutibles, tant en l'àmbit personal com social, si bé no tot són avantatges, i cal una predisposició adequada perquè el treball a casa sigui efectiu i positiu per al treballador i l'organisme laboral.

Ja deia en un puntdevista anterior que el teletreball té punts comuns amb l'autoaprenentatge i l'ensenyament no presencial, l'ensenyament i aprenentatge *on line*, és a dir, el que demana voluntat de perseverança, autodisciplina, capacitat de comprensió, iniciativa personal, organització, ..., car no es pot estar constantment depenent de les ordres i ajuts dels demés, si bé hi poden ser esporàdicament. Al practicar el teletreball es fa necessària una certa força de voluntat per no distreure's en activitats i contactes de la llar. I cal advertir que el rendiment del treball es mesurarà pels seus resultats i no tant per l'horari aplicat. A canvi, es potencia l'autonomia personal, la flexibilitat horària, la personalització del ritme laboral.

La pèrdua de la relació social que comporten les activitats laborals realitzades en un mateix centre pot ser un factor crític per a molts teletreballadors, que

hauran de cercar compensacions al respecte. Les comunicacions mitjançant les xarxes socials poden no ser suficients, de manera que caldrà cercar-les en altres indrets quan el teletreball és perllongat. Tanmateix, la vida familiar també té una incidència més gran sobre l'activitat laboral feta a casa, sense oblidar les possibilitats de perdre drets laborals que són millor defensats en els centres laborals. Dit amb unes altres paraules: entrar en aquesta possible modalitat laboral té les seves pròpies exigències, que cal afrontar.

Es podria fer una llarga relació d'avantatges i limitacions que el teletreball planteja per als treballadors, la família, els organismes laborals i la societat en el seu conjunt, però es tracta d'una tendència pròpia dels nous temps, no vàlida per a tothom, és clar, però que caldrà tenir present a partir d'ara i encarar-la de manera positiva. En molts casos pot ser l'única possibilitat a tenir present; per bé i per mal.

Els criteris assenyalats per al teletreball són igualment aplicables a les activitats escolars que ara els alumnes han de realitzar a casa. A banda del grau de concreció i qualitat que tinguin aquestes activitats d'aprenentatge, en funció de la dedicació i preparació dels docents respectius, els alumnes posaran a prova els seus hàbits de treball personal, la seva iniciativa i persistència en l'esforç, tot allò que també s'hauria d'haver fomentat en l'aprenentatge a les aules. Ara es veurà si els necessaris treballs en equip han estat degudament complementats amb l'estudi individual, perquè a casa cada alumne haurà d'aprendre per ell mateix, encara que pugui rebre ajuts i compartir algunes tasques amb els familiars i amb els companys.

Tornem a recordar que cadascú aprenem per nosaltres mateixos, encara que ho fem al costat i compartint amb els altres. Se'n recordem quan es deia: "has d'estudiar"? Doncs això, estudiar en sentit ampli vol dir aprendre de ,manera personalitzada i per això no és imprescindible la tecnologia actual, si bé aquesta ara juga un paper important.

Jaume Sarramona

(www.sarramona.net)